

ZÁMECKÝ ZPRAVODAJ

SPOLEČNOSTI

CASTELLUM HOLEŠOV

prosinec 2015

Zámek mění svou tvář

Druhé pololetí letošního roku je svědkem největší změny, kterou prochází venkovní zámecká fasáda. Po dlouhých diskusích bylo v souladu s požadavky památkového ústavu rozhodnuto o tak zásadní věci, jakou je její barva. Většina z nás bude překvapena. Okrové odstíny různé sytosti, na které bylo naše oko zvyklé, změnily celkový pohled na majestátní budovu až někdy v polovině devatenáctého století. Do té doby byla její barva téměř bílá, tak, jako tomu bude i od nynějška. Barevné zvýraznění plastických prvků fasády bude opět nahrazeno přirozenou hrou stínů, měnících se v průběhu dne i ročních období. Dominanta města tak změní celkový ráz jeho centra. Věřme, že pro nás i návštěvníky města to bude změna příjemná.

Na jednom z nejstarších snímků zámecké budovy z osmdesátých let 19. století už je vidět barevné členění fasády.

Zámek v roce deset ...

Začneme-li s trochou nostalgie a vzpomínkou na známý francouzský film počítat novou historii zámku od jeho převzetí do vlastnictví města, dostáváme se k číslu, uvedeném v nadpisu. Jak tedy vypadá zámek v tomto roce? Byla to dobrá investice ze strany města? Je to přínos pro jeho obyvatele? Nescházejí peníze, vynaložené na jeho opravu, na jiných – potřebnějších stavbách? Tyto otázky – přiznejme si to – napadnou občas skoro každého z nás. Podnětem k nim bývá často kritika práce a některých rozhodnutí městského zastupitelstva. Pokusme se tedy o odpovědi na zmíněné otázky bez vytáček a matoucích argumentů.

Podle mého názoru zámek, pokropený živou vodou, svým přínosem pro holešovskou kulturu předčil naše představy a očekávání. Nechci být přehnaným optimistou a rozhodně se nesnažím dívat jen přes růžové brýle, ale vím, že kulturní život našeho města je předmětem obdivu srovnatelných měst nejen v našem blízkém okolí. Jistě – samotná budova ještě kulturu nedělá, k tomu je třeba i mimořádně schopných lidí. Domnívám se, že přestože bychom mohli mít občas k jejich práci výhrady, právě tato symbióza se Holešovu podařila. Toto konstatování je zároveň odpovědí na otázku, zda to byla dobrá investice. Z tohoto pohledu musíme říci zcela jednoznačně, že byla.

Otázka financování oprav je téma, do něhož může každý přinést vlastní „zaručené“ argumenty. Jistě by se za více než tři sta milionů korun dalo vybudovat ledacos, ale – dosáhlo by město na takové finance, nebýt zámku? Vždyť většina těchto peněz byla právě z dotací, které se městu a přiznejme si – zejména zásluhou jeho poslanců – podařilo získat účelově právě na obnovu zámku a zámecké zahrady. Necht' si tedy každý utvoří svůj názor na to, jak investovat veřejné peníze.

Castellum resurrectionis aneb Zámek znovu vzkříšený

Je celkem pochopitelné, že rozsáhlá rekonstrukce zámecké budovy poutá pozornost odborníků z řad historiků a památkářů, ale vzbudila prestižní zájem i mezi architekty, respektive projektanty a renomovanými stavebními podniky. V průběhu rekonstrukce se téměř všichni setkali s řadou nečekaných objevů a nálezů, které bylo třeba akceptovat a mnohdy pozměnit další průběh a způsob plánovaných prací. Některé z archeologických objevů při výkopových pracích významným způsobem pozměnily naše dosavadní vědomosti o historii objektu a předchozích staveb na tomto místě.

Vzhledem k těmto skutečnostem uspořádalo Město Holešov, Městské muzeum a galerie v Holešově a Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Kroměříži, odbornou konferenci, jejímž cílem bylo seznámit odbornou i laickou veřejnost s výsledky výzkumné práce a novými poznatky o vývoji budovy zámku i jeho předchůdců. Dvoudenní, pečlivě připravený program byl nabit zcela novými údaji a informacemi, prezentovanými odbornými pracovníky, kteří byli kromě pracovníků stavebního podniku nejčastěji se vyskytujícími osobami na staveništi. Ve svém vystoupení připomenul starosta Mgr. Rudolf Seifert i zásluhy společnosti Castellum na převzetí a záchraně zámku.

Účastníci konference jen stěží stačili vstřebávat zcela nové údaje, ať už se týkaly rozsahu a rozložení bývalé tvrze, hradu i předbarokního zámku, jejichž pozůstatky jsou zčásti viditelné v základech současné budovy, zcela nových informací o štukové a malířské výzdobě zámeckých sálů, nebo osobností a významných rodů, prolínajících se zámeckou historií. Některé z těchto nálezů mohli vidět na vlastní oči při důkladné prohlídce zámecké budovy s doprovodem a komentářem těch nejpovolanejších odborníků. To je však jen zlomkem toho, co bylo na konferenci předneseno. Všechny přednesené příspěvky budou v nejbližší době nabídnuty veřejnosti ve sborníku z této mimořádně zdařilé akce.

Co se dělo na zámkuv letošním roce

Všichni víme, že správou zámku a jeho provozem v ekonomické i kulturní rovině je pověřeno Městské kulturní středisko. Stěžejními prestižními akcemi MKS jsou bezesporu výstavy, které svou koncepcí i množstvím a kvalitou vystavených exponátů získávají stále větší okruh návštěvníků. V letošním roce to byla zejména prezentace díla Zdeňka Buriana, nazvaná Cesta kolem světa – Z prvohor na Divoký západ. Zaujaly také práce místních fotografů a výtvarníků, nazvané Letní iluze a výstavy, připomínající regionální historická témata - Holešovsko za okupace 1939-1945 a především výstava Zámek znovu vzkříšený.

Z ostatních kulturních událostipřipomeneme jen ty nejdůležitější. Vynikající umělce přivádí do našeho města již tradiční festival Musica Holešov, velkou oblibu získal také Bluesový podzimek a nemůžeme zapomenout ani na Letní školu barokní hudby. K vrcholům koncertní sezóny patřil koncert houslového virtuosa Václava Hudečka. Mezi tímto nejstručnějším výčtem ovšem je třeba uvést také ty akce, které přesahují rámec města spoluprací s celostátními nebo i zahraničními partnery. Mezi ně patří zejména Dny města, Týden židovské kultury nebo Den policie. Na zámeckém nádvoří letos koncertoval Holešovskýbig band Josefa Hájka s hostujícím zpěvákem Peterem Lipou. Také zámecký park je využíván k pořádání kulturních akcí, z nichž některé přitahují návštěvníky z celé Moravy. Nejznámější z nich - Holešovská regata, srazy automobilových veteránů, či BikemaratonDrásal ale právě počtem návštěvníků způsobují postupnou devastaci historického parku.

Významným příspěvkem k revitalizaci zámku je i nová zámecká restaurace. Firma Josefa Pospíšila, která se zasloužila o její stylový interiér, zde prokazuje své schopnosti v denním provozu i při společenských plesech, mezi kterými vynikal vysokou společenskou úrovní i pečlivě připraveným programem na téma Noc na Karlštejně ples pořádaný Castellem, Divadlem 6.května a Základní uměleckou školou F.X.Richtra.

Autobus plný spokojenosti,

i tak by bylo možné hodnotit letošní zájezd Castella na Pernštejn a Zelenou Horu v sobotu 5.září. Program, tradičně pečlivě připravený J.Pokornou, J.Šaškovou, E.Peškovou a M.Čuprovou rozhodně nikoho nezklamal, a jako dosud vždy nám přálo i počasí.

Pod Pernštejnem

Na Zelené Hoře

Příprava plesu je v plném proudu

Přestože plesová sezóna ještě nezačala a termín našeho plesu – 13.únor 2016 – se zdá vzdálený, naši tanečníci již dávno začali s nácvikem předtančení a tanečních vstupů. Téma plesu – Tančíme Evropou – napovídá mnohé a prozradíme jen, že překvapení pro hosty je připraveno daleko více. Něco snad napoví i to, že novým spolupořadatelem našeho plesu se stala cestovní kancelář Bohemian Tours. Fotografiemi si připomeneme atmosféru minulých plesů.

Stanovisko Castella k využívání zámecké zahrady.

Předsednictvo společnosti Castellum se shoduje v názoru, že současný způsob využívání zámecké zahrady není adekvátní k její historické hodnotě a v tomto smyslu poslalo městské radě své stanovisko, z něhož pro informaci uvádíme nejdůležitější pasáže.

*

Podle mínění odborníků je historická hodnota zámeckého parku srovnatelná s nejkrásnějšími zahradami na Moravě, zejména zachovalostí původního osázení podle dobových projektů, které se objevilo po odstranění náletových dřevin. Historické zahrady této hodnoty ale nikde nejsou využívány podobným způsobem, jako je tomu v našem městě, zejména pořádáním komerčních akcí, při nichž návštěvnost mnohdy přesahuje 10 až 12 tisíc návštěvníků během jednoho nebo dvou dnů. Toto množství návštěvníků způsobuje dlouhodobé škody na porostech, které mohou být i trvalé.

*

Nejsme samozřejmě proti kulturnímu využívání zámeckého parku. Aby jej ale mohly využívat i generace, které přijdou po nás, je třeba stanovit pravidla, která zajistí obnovení a trvalé udržování vysázené zeleně a vodních ploch.

*

- *pokud tomu tak dosud není, ustanovit institut správce zámeckého parku s kompetencí a patřičnou odpovědností rozhodovat o všech jeho záležitostech, včetně povolování kulturních akcí*
- *zcela vyloučit tzv. „monstrakce“ s mnohatisícovou účastí, při nichž nelze pořadatelsky zajistit kontrolu pohybu návštěvníků po areálu*
- *podle druhu pořádané akce rámcově stanovit maximální počet jejich návštěvníků, pro něž bude připraveno potřebné zázemí*
- *k pořádání kulturních akcí využívat jen prostory v blízkosti zámku, které svým mlatovým povrchem jsou určeny k pohybu pěších návštěvníků*
- *pro tyto akce vyhradit místa pro postavení mobilních pódíí a zajistit potřebný prostor pro účinkující a přiměřený počet návštěvníků*
- *omezit pohyb dodávkových vozidel a zcela vyloučit nákladní auta v areálu parku*
- *stanovit odpovědnost pořadatele akce za případné způsobené škody a předem dohodnout podmínky jejich odstranění*
- *před začátkem akce zvážit možnost složení kauce pořadatelem jako zálohy k uhrazení případných škod, způsobených v průběhu akce*

Nové publikace o našem městě

Letošní rok nám přináší několik nových regionálních publikací, které mohou být vítaným přírůstkem do naší knihovny. Představíme vám některé z nich.

Zdeněk Pokluda – Holešovský zámek. Minulost a přítomnost

Vychází v Knihovničce Holešovska. Autor, zlínský historik a emeritní ředitel zlínského okresního archivu, ve své práci shromáždil veškeré dostupné údaje a informace o zámku a majitelích holešovského panství od nejstarších dob do současnosti, doplněné množstvím obrazových příloh.

Miroslav Olšina – Holešovské ulice jak je známe i neznáme

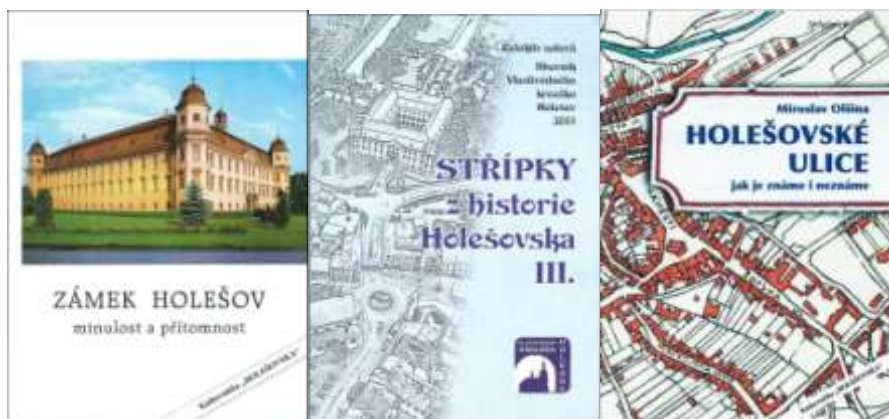
Nová práce regionálního autora, jejímž spoluydavatelem je Castellum, přináší slovem i obrazem informace o zajímavostech z historie i současnosti všech ulic a náměstí, doplněné rovněž současnými i historickými snímky.

Střípky z historie Holešovska III. Sborník Vlastivědného kroužku Holešov

Již třetí svazek prací aktivních členů kroužku nám připomene několik významných osobností, ale i zajímavé události spojené s historií našeho města i okolí.

Castellum resurrectionis – Zámek opět vzkříšený

Odbornou veřejností i zájemci o historii zámku netrpělivě očekávaný sborník příspěvků z konference, obsahující v referátech přednášejících odborníků zcela nová historická fakta a souvislosti, snad vyjde v nejbližší době.

Informace pro členy o.s.Castellum

*

Členskou schůzi naší společnosti připravujeme na 1.čtvrtletí příštího roku. Kromě zprávy o činnosti Castella v uplynulém roce budete seznámeni se změnami, kterými se ze zákona mění statut našeho občanského sdružení na zapsaný spolek. Pro naši předsedkyni JUDr.J.Pokornou to představuje řadu správních úkonů, které musí být provedeny do konce letošního roku, abychom za případné nedodržení termínu nebyli finančně postiženi.

*

Přesný termín konání členské schůze vám bude včas oznámen obvyklým způsobem. Na schůzi budete mít možnost vyzvednout si členské známky na rok 2016. Budete informováni také o termínu a místě dalšího z pravidelných zájezdů Castella. Vzhledem k dobře se rozvíjející spolupráci se společností CK Bohemian Tour lze v tomto směru očekávat další příjemná překvapení.

*

V průběhu členské schůze si budou moci členové společnosti zakoupit nově vydané publikace o našem městě za zvýhodněné - dotované ceny !

*

Využíváme této příležitosti také k tomu, abychom Vás i Vaše rodinné příslušníky a přátele pozvali na náš tradiční ples, který tentokrát připravujeme ve spolupráci s cestovní kanceláří Bohemian Tour Holešov a místní Základní uměleckou školou F.X.Richtra. Spolupráce s cestovní kanceláří nám otevřela nové možnosti a proto i ráz plesu má příznačný název

Tančíme Evropou

K tanci a poslechu hraje BREEZE BAND Jiřího Suchého z Brna a cimbálová muzika KAPURA z Valtic. Tradičně bohatou tombolu bude letos korunovat její hlavní cena, kterou je zájezd pro dvě osoby do Skandinávie.

Soulad rytmů, melodií i krojů tanečníků při zahájení plesu a tanečních vstupech nenechá nikoho na pochybách, že tento večer tu tančí opravdu celá Evropa.

Termín a místo plesu: sobota 13.února 2016 – zámek Holešov

Vstupné: 200,- Kč v předprodeji (MIC), 250,- Kč na místě

*

Zámecký zpravodaj – interní občasník občanského sdružení Castellum Holešov.

Vychází nepravidelně a je neprodejný. Toto číslo bylo vydáno v prosinci 2015.

Redakční rada: Miroslav Olšina, RNDr. Miroslav Dědič, JUDr. Jarmila Pokorná

Rod Bruntálských z Wrbna

K historii zámku neodmyslitelně patří také jeho vlastníci. Co o nich víme? Snad to, že se tu vystřídaly rody Šternberků, Žerotínů, Lobkoviců, Rottalů a Wrbnů – abych jmenoval ty hlavní, ale co více? Byli to přece lidé jako my, jen měli trochu jiný život a jiné starosti. Přibližme si tedy na dochovaných fotografiích alespoň některé z rodu posledních držitelů zámku a panství – Wrbnů. Začneme jejich rodovým erbem. Erbovní listina z roku 1543 nám svým specifickým způsobem říká, že na štítu je „zlaté břevno v modrém poli, po třech shora i zdola doprovázené zlatými lillemi“.

*

Rod Wrbnů se stal vlastníkem panství sňatkem Evžena Bruntálského z Wrbna s Barborou Erdödy. Na snímku je Rudolf Eugen Wrbna-Freudenthal, poslanec Moravského zemského sněmu, člen Panské sněmovny a generální intendant vídeňské opery, rytíř Řádu zlatého rouna, který byl majitelem panství až do své smrti v roce 1883. Je pohřben v rodinné hrobce v Holešově.

*

Dědicem panství se stal Rudolf hrabě Wrba-Kounitz z Freudenthalu. Po smrti své první manželky, hraběnky Choryňské, s níž měl dceru Marii Terezii, sepodruhé se oženil s Elvírou, princeznou bavorskou.

Elvíra

Rudolf

Rudolfovi a Elvíře se narodily tři děti – v roce 1892 Rudolf ml., 1894 Isabela a 1896 Alfons.

Rudolf s Elvírou, za nimi synové Rudolf (uprostřed) a Alfons

Na snímku z výstavy 1914 Elvíra se synem Alfonsem v hovoru se zámeckým lékařem Dr.ZikmundemKnopfem (vpravo) a předsedou výstavního výboru MVDr.Životským (otočen zády)

Rudolf Wrba st. zemřel v roce 1927. Dědici a posledními vlastníky zámku a panství byli Rudolf hrabě Wrba a jeho manželka Barboraz. Wiedemannová. Rudolf zemřel v roce 1936 na následky úrazu při pádu z koně, Barbora jej přežila o 26 let (+ 1962).

